

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-6299660 E-mail : droughtcenter@gmail.com

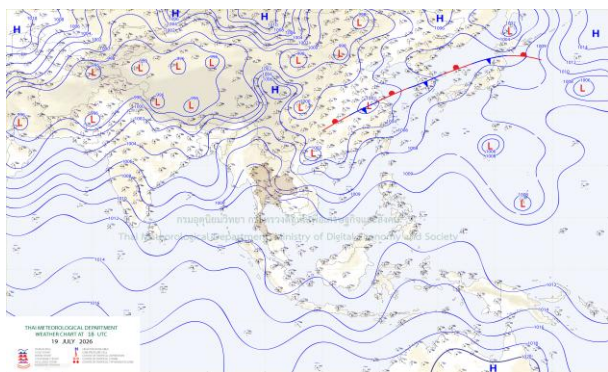

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 19 กรกฎาคม 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 12.00 น.

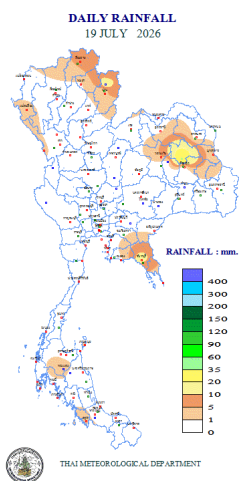

แผนที่อากาศผิวพื้น วันที่ 20 กรกฎาคม 2569 เวลา 07:00 น.

ประเทศไทยมีฝนน้อย แต่ยังคงมีฝนฟ้าคะนองบางพื้นที่ เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย มีกำลังอ่อน

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันตอนบนและอ่าวไทยตอนบน มีกำลังปานกลาง โดยมีคลื่นสูง 1-2 เมตร ส่วนทะเลอันดามันตอนล่างมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองมีคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 19 ก.ค. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 20 ก.ค. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.กมลาไสย	กาฬสินธุ์	38.0	ฝนตกหนัก
2	อ.ท่าวังผา	น่าน	15.8	ฝนตกปานกลาง
3	อ.เมือง	จันทบุรี	14.9	ฝนตกปานกลาง
4	อ.เมือง	มุกดาหาร	14.1	ฝนตกปานกลาง
5	อ.ขลุง	จันทบุรี	8.8	ฝนตกเล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ก.ค. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 42,631 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 18,661 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 35) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (45,131 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 59) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 2,500 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 104.64 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 117.02 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 34,034 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 39,796 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 16,246 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 34) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (42,162 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60) น้อยกว่า ปี 2568 จำนวน 2,366 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 90.37 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 98.34 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 31,042 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก ล้าน (ม.)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	12,861	52	6,116	34	92	1,184	660	56	570	52	100	26,009	13,521	52	6,686	35	12,487
ตอน.	12	8,368	3,497	42	1,844	27	234	2,209	1,026	46	854	42	246	10,577	4,523	43	2,699	31	6,055
กลาง	3	1,331	303	23	231	18	28	419	182	43	152	39	31	1,838	485	28	383	23	1,265
ตะวันตก	2	26,605	18,041	68	4,764	36	9	170	83	49	72	46	11	26,775	18,124	68	4,836	36	8,651
ตะวันออก	6	1,515	498	33	403	28	54	1,118	575	51	513	49	60	2,633	1,073	41	916	37	1,560
ใต้	4	8,194	4,598	56	2,887	45	44	727	308	42	254	38	48	8,922	4,905	55	3,141	44	4,016
รวม	35	70,838	39,796	56	16,246	34	461	5,828	2,835	49	2,415	45	496	76,666	42,631	56	18,661	35	34,034

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริภักดิ์ แคว้นน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 12,431 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 50 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 5,724 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 32 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 31.82 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 47.89 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 12,351 ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,171	53	3,371	35	9.75	17.62	24.00	24.00	6,291
สิริภักดิ์	4,923	52	2,073	31	18.77	16.81	20	19.91	4,587
ภูมิพล+สิริภักดิ์	12,094	53	5,444	33	28.52	34.43	44.00	43.91	10,878
แคว้นน้อยฯ	227	24	184	21	2.68	2.89	2.59	2.59	712
ป่าสักชลสิทธิ์	110	12	95	11	0.62	0.62	1.30	1.30	762
รวมทั้งหมด	12,431	50	5,724	32	31.82	37.94	47.89	47.80	12,351

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 8 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แคว้นน้อยบำรุงแดน (24%) อ่างฯ น้ำพุ (26%) อ่างฯ มูลบ่น (30%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (13%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (29%) อ่างฯ คลองสี่ด (14%) อ่างฯ นฤปดินทรจินดา (24%) และอ่างฯ ปราณบุรี (26%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 532 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 496 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.14 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.56 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 90 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.78 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.72 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.48 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.26 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 183 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 170 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 129 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 45 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 9 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 5 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 5 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 64 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 71 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 16 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 33 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 218 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 197 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 16 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 10 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 50 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 90 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 52 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 123 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 126 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		14 ก.ค. 69	15 ก.ค. 69	16 ก.ค. 69	17 ก.ค. 69	18 ก.ค. 69	19 ก.ค. 69	20 ก.ค. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.17	0.17	0.16	0.16	0.15	0.14	0.14	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.20	0.20	0.20	0.20	0.19	0.19	0.19	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 20 ก.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.88	-8.92
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	8.27	-7.73
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	4.68	-7.52
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	5.85	-6.15
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	6.36	-6.14
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	7.45	-7.05

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร

3.1 ภัยแล้ง ช่วงภัย 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 7,173 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 340 ราย พื้นที่ 1,465 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 879 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 586 ไร่ วงเงิน 3,570,021 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 72 ราย พื้นที่ 179 ไร่ วงเงิน 724,329 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 ก.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.2 อุทกภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ลำปาง ลำพูน พิจิตร ตราด และชัยนาท เกษตรกร 1,469 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 6,013 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 5,725 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 261 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 27 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 27 ราย พื้นที่ 158 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 144 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 8 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 7 ไร่ วงเงิน 233,452 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 13 ราย พื้นที่ 13 ไร่ วงเงิน 38,192 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 ก.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 วาตภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ ปทุมธานี พะเยา พิจิตร เพชรบุรี เพชรบูรณ์แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เกษตรกร 6,437 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 19,047 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,576 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,548 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 3,923 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 1,685 ราย พื้นที่ 6,668 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 5,978 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 589 ไร่ วงเงิน 14,353,574 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 1,413 ราย พื้นที่ 5,977 ไร่ วงเงิน 12,617,941 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 ก.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบลโกะ-บริโกะ พิษไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 6 - 12 กรกฎาคม 2569 งานระบายน้ำหลาก จำนวน 1 เครื่อง ในเขตจังหวัดหนองคาย

- เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 24 มิ.ย. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (พิจิตร อุทัยธานี หนองคาย อ่างทอง กาญจนบุรี พัทลุง และสงขลา) จำนวน 526 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว และพบใบข้าวถูกทำลายในข้าวอายุ 15-40 วัน ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม
	2. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (หนองคาย สุรินทร์ และชัยภูมิ) จำนวน 57 ไร่ การระบาดคงที่	- ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แบบเปียกสลับแห้ง เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัย ให้ใช้สารกำจัดแมลง
	3. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ขอนแก่น ชัยภูมิ หนองคาย บุรีรัมย์ สกลนคร และอุบลราชธานี) จำนวน 365 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 22 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก
	4. หนอนกอข้าว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ขอนแก่น บุรีรัมย์ สกลนคร และกาฬสินธุ์) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่	- อัตราตามคำแนะนำในฉลาก ฟันเชื้อราไตรโครเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
	5. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (บุรีรัมย์) จำนวน 40 ไร่ การระบาดคงที่	- เผาตอซังหลังการเก็บเกี่ยว ใช้น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซัง
	6. โรคใบสีส้ม	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่	- ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่นทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช
	7. โรคใบขีดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (บุรีรัมย์ สกลนคร และอุบลราชธานี) จำนวน 48 ไร่ การระบาดคงที่	- กำจัดวัชพืช และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะนำโรค ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ
	8. เพลี้ยจักจั่นสีเขียว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 3 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- สามารถลดความรุนแรงของโรค โดยใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ หากพบโรคระบาดของโรครุนแรงในระยะแตกกอ ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา
มะพร้าว	1. ด่างแรด	พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรัง ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,216 ไร่ การระบาดลดลง 142 ไร่	- ตัดทะลายและขุดดอกมะพร้าวที่โรสีขามะพร้าวเข้าทำลายนำไปเผาทำลายนอกแปลง ให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็ก ห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรัง ระยอง สระแก้ว สมุทรปราการ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี	- ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ หรือปลอ่ยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีอามาเม็กดิน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าว น้ำหอม มะพร้าวเกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ
			- ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปลอ่ยแตนเบียนอะซิโคเดส ควบคุม

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. แมลงดำหนาม	ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 26,723 ไร่ การระบาดลดลง 87 ไร่	หนอนแมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมดักแต่แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ
	4. โรสสีขามะพร้าว	พื้นที่ ระบาด 24 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง สตูล นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,646 ไร่ การระบาดลดลง 139 ไร่	- ใช้ตาข่ายดักจับด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงวงในระยะหนอนและดักแต่ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชั้นผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงวงมะพร้าว
	5. ด้วงวง	พื้นที่ ระบาด 20 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,076 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 17 ไร่	- ใช้กับดักไฟโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแต่ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอกมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช และพังงา) จำนวน 648 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 21 ไร่	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ ระบาด 6 จังหวัด (มุกดาหาร สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 333 ไร่ การระบาดลดลง 32 ไร่	- ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	3. ด้วงแรด	พื้นที่ ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,428 ไร่ การระบาดลดลง 76 ไร่	- ใช้กับดักไฟโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะดักแต่ และระยะตัวหนอนและดักแต่
	4. ด้วงกุหลาบ	พื้นที่ ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา สตูล และนราธิวาส) จำนวน 354 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 28 ไร่	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ
	5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ ระบาด 12 จังหวัด (ชลบุรี กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง สตูล สงขลา พังงา ประจวบคีรีขันธ์ และจันทบุรี) จำนวน 11,207 ไร่ การระบาดลดลง 21 ไร่	- กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ
	6. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ ระบาด 7 จังหวัด (ตราด สระแก้ว กระบี่ นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี และยะลา) จำนวน 1,058 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ข้อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง
	7. โรคใบจุด	พื้นที่ ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ยะลา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 124 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาในที่ เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
			- ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผา

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี นราธิวาส กระบี่ ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 2,339 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	ทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ำยางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตรัง ชุมพร กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และตรัง) จำนวน 1,362 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (แพร่ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลยหนองคาย อุดรธานี กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ยะลา สงขลา และสตูล) จำนวน 980,997 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2,508 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี พังงา สุโขทัย นครศรีธรรมราช ชุมพร หนองคาย ตรัง และระนอง) จำนวน 1,406 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 5,150 ไร่ การระบาดลดลง 45 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,791 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สตูล และสงขลา) จำนวน 91 ไร่ การระบาดคงที่	- คำนวณนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่ง น้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยาง หยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีต ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิ ออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันธุ์ยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 23 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก) จำนวน 163 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน และตาก) จำนวน 506 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่น สารฆ่าแมลงเพนิโตรธอน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราบีวเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 3. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 34 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 662,466 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 34,844 ไร่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 4,515 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 103 ไร่ พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (กำแพงเพชร อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร สกลนคร อุดรธานี จันทบุรี ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 9,949 ไร่ การระบาดลดลง 438 ไร่	- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกรุ่นสำปะหลังสะอาดและทนทาน โรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยะ 72 เกษตรศาสตร์ 50 และห้วยบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อธิ 1 อธิ 2 อธิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัด แมลงห้ำหาวยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ ของแมลงห้ำหาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวเต่าตัวห้า หรือ พ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ - เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไกล่และพรุนดิน เพื่อลดปริมาณของ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรู ธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมัน สำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุด เมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง - โรคพุ่มแจ้ แนะนำใช้พันธุ์ที่ปลอดโรคหรือต้นพันธุ์มัน สำปะหลังที่ไม่แสดงอาการของโรคกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ หรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์ จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยัง ไม่เคยมีโรคระบาด

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. ไรแดงมันสำปะหลัง 5. โรคใบไหม้ 6. เพลี้ยหอยเกล็ด 7. โรคโคนเน่าหัวเน่า	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (เพชรบูรณ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี ชลบุรี และกาญจนบุรี) จำนวน 22,737 ไร่ การระบาดลดลง 6,980 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ยโสธร และสกลนคร) จำนวน 4 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 558 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (อุดรธานี และสระแก้ว) จำนวน 445 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 87 ไร่	- ไรแดง อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวเต่าสตีออร์ส ตัวปีกสั้น และไรตัวห้ำ หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน หากเริ่มพบการเข้าทำลายของไรแดง ควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการ - โรคใบไหม้/ใบจุดเหลี่ยมแบคทีเรีย หมั่นตรวจแปลงปลูก หากพบอาการโรคเก็บส่วนต้นและใบที่เป็นโรคนำไปทำลาย นอกแปลง เมื่อพบการระบาดรุนแรง ให้ปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง หรือพืชตระกูลถั่ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน - เมื่อพบการระบาดรุนแรงของเพลี้ยหอยเกล็ด ในแปลง การพ่น สารเคมีมักไม่ได้ผลดีนัก ควรขุดถอนต้นที่พบการระบาดไปเผา ทำลายทิ้งนอกแปลง
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (นครราชสีมา เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ จันทบุรี กาฬสินธุ์ ยะลา ชลบุรี ขอนแก่น สระแก้ว และสตูล) จำนวน 149 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่ หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 222 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ด้า 4. ตัวหนวดยาว 5. โรคใบด่างอ้อย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี และชลบุรี) จำนวน 1,193 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี มหาสารคาม ชลบุรี นครราชสีมา และอำนาจเจริญ) จำนวน 16,612 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 405 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ สุโขทัย หนองบัวลำภู และอุทัยธานี) จำนวน 212 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 46 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ขอนแก่น) จำนวน 246 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปลอยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ด้า ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลายืน
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 465 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 955 ไร่ การระบาดลดลง 51 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา พัทลุง ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,255 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 107 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการ ควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สาร ผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอะมีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอะมีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส พังงา พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 162 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 20 ไร่	ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกต์ อัตรา 30 กรัม อะมิพรอส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทโอะซอกซออัตรา 40 มล. - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 476 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 10 ไร่	- เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากรวดพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	6. โรแดง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร กระบี่ ยะลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 940 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 89 ไร่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคลังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
	7. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,558 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 108 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวโตออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 758 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 56 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,337 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 29 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,378 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 434 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,558 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 108 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 162 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 279 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 40 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตั๊กแตนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	14. หนอนกินใบ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร และตราด) จำนวน 262 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 16 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดของเพลี้ยเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	15. โรคกิ่งแห้ง	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 563 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	16. โรคแอนแทรกคโนส	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เพชรบูรณ์ จันทบุรี ยะลา ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 617 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลกซิลผสมแมนโคเซป หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สระบุรี กระบี่ สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 129 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร กระบี่ ระยอง และ จันทบุรี) จำนวน 121 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคนิ่วจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 336 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 242 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 165 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 121 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 11 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคนิ่วจุด 5. โรคนิ่วจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรคโนส 7. โรคนิ่วแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 271 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง ยะลา สุราษฎร์ธานี และพังงา) จำนวน 635 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 32 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 351 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 28 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 247 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 525 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 53 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 22 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1 ไร่	- ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคนิ่วจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 30-80 กรัม - เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลงหรือข้างแปลง ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มังคุดได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่โล่งแจ้งที่แสงแดดจัดเกินไป ตัดแต่งกิ่งและใบที่แน่นทึบออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และในช่วงฤดูแล้ง ควรให้น้ำอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 184 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 426 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 49 ไร่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี)	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย - หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปด้าไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
	4. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี)	
	5. โรคโรก้ามะหยี่	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี)	
	6. หนอนม้วนใบ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่)	
	7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี)	

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ประจำวันที่ 7 กรกฎาคม 2569

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 13 จังหวัด 30 จุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ สุรินทร์ ระยอง บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สกลนคร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ ร้อยเอ็ด หนองคาย และสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดหนองคาย

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 183 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ระยอง สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช และระนอง